

Podavatel:
Sdružení Čechů z Volyně
a jejich přátel
Na Hřebenkách 20
150 00 Praha 5

O.T.

ZPRAVODAJ

Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel

ÚLOHA RADY KRAJANŮ OD ČERNOBYLU v procesu jejich integrace v ČR (Jaroslav Ornst)

Z referátu na konferenci „Reemigrace krajanců ze zemí býv. Sovětského svazu“, uspořádaném Městským muzeem v Jaroměři ve dnech 21. a 22. září 2001.

Humanitární akce předsídelní Čechů od Černobylu byla tak složitá, mnohoaspektová, že uskutečnění aktu premiéristů krajanců neznamenalo její ukončení. První etapou bylo předsídelní vesnice Malá Zubovština v roce 1991 a to poskytlo bohaté zkušenosti.

Rozptýlení a usídlení ve 20 okresech a 34 lokalitách neznamenalo konec vesnice. Vesničnaři spojovali nejen propletenec přibuzenských vztahů ale přetrávání společných zájmů, nevyřešených stejných problémů. Problemy před každou rodinou vyrostaly své a před každým osobní. Ale byly věci, které zůstaly nevyřešeny ve vztazích s těm už bývalou vlastí, jejž jsme ale zůstávali občany, a současně týkající se všech stejnou měrou otázky postavení v nové vlasti.

Zkušenosti ze Sovětského svazu souvisí s přípravou předsídelní (třeba činnost Česko-slovenské kulturně-osvětové společnosti J. A. Komenského na Ukrajině) napovídají, že taková hromadná akce vyžaduje spojení si všech zájemců jako nezbytnou podmínu úspěchu.

Zkušenosti volyňských Čechů, kteří právě obnovovali svoji zrušenou v padesátych letech organizaci a předsídelním od Černobylu štědře pomáhali, potvrzovaly, že jakékoli programy zájmových skupin možno řešit jen jestli tato skupina se vhodným způsobem organizuje, má jasného koordinacního centrum.

U kolébky koordinacního centra malozubovských krajanců stál J. Hofman, tajemník Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel. Tento činitel už jako tajemník přípravného výboru SČVP se aktivně angažoval pro předsídelní krajanců od r. 1990, kdy se teprve jednalo o této možnosti, a aktivně se podílel na přípravných opatřeních, vypracování vládních usnesení a činnosti vládního týmu pověřeného uskutečněním akce. A pak právě na zafidil všechna přípravná opatření pro svolání ustavujícího poslance koordinacního centra krajanců od Černobylu, které se konalo 27. června 1992, kde bylo rozhodnuto na základě usnesení předsednictva SČVP ze dne 10. 6. 1992 o ustavení další komise Sdružení - komise repatriantů z Ukrajiny

(později se konstituovala jako rada krajanců od Černobylu). Bylo zvoleno vedení komise v sestavě: B. Ilijuk - předseda, J. Ornst - tajemník, V. Javůrek, Vl. Černý, V. Vlačíkha, V. Landa - členové.

Pro začátek nejdůležitější pro každého jednotlivce (a jistě i skupinu rodin v té či samé lokalitě), bylo co nejrychleji a nejúčinněji se adaptovat na nové prostředí. Nebyla to jednoduché, šlo přece o zabezpečení nejnutnějších materiálních, zdravotních, sociálních, pracovních, vzdělávacích a jiných potřeb, které bezprostředně ovlivňují životní úroveň.

Na návrh předsednictva SČVP byl (kromě J. Hofmanna) pověřen stálým prostřednictvím mezi Sdružením a předsídelní Ing. V. Landy. To byla žárlivá volba. Václav Landa je mimofařdán občavy, ochotný, uslužný a prokázal neobyčejně nadání pro svěřený úkol, nevyčerpatelnou energii a organizační schopnosti, lépe řečeno talent, vynáleznost a důslednost. Jeho spoluhráče s krajany a práce v komisi jsou neocenitelné.

Už v době před začátkem přesídlovací akce V. Landa měl vypracovanou studii „Sociální adaptace volyňských Čechů v České republice“ obsahující mj. průzkum sociálního složení Čechů, kteří přicházejí do ČR, charakteristiku národních růz vlasti a životu obyvatel ČR, se kterými bylo účelně seznámit přicházející krajany, některých ryšu volyňských Čechů, jejichž znalosť byla účelná pro pracovníky příslušných českých úřadů a jiných osob pro lepší orientaci při nápramoci sociální adaptaci přicházejících krajanců a příslušná doporučení, aby zabydlení v nové vlasti bylo nekonfliktní, rychlé a dobré po obě strany.

Po intenzivní výměně názorů ve vedení komise a s důvěryhodnými lokalitami se dospělo k závěru, že bude vypracován ucelený program adaptace. (Zatímco vedení 2. září 1992 se komise obrátila na předsedu nové vlády ČR V. Klause. A 12. listopadu se uskutečnilo setkání ředitelů oddělení ministerstva mezinárodních vztahů ČR dr. J. Hejleka se zástupci komise (B. Ilijuk, J. Ornst, V. Landa, J. Hofman). Návrhy komise byly přijaty příznivě, bylo dohodnuto, že by to mělo být státní program, pro jehož uskutečnění by mohlo být vytvořena neziresortní komise, (kde by byly zastoupeny ministrství a instituce, jež se budou na programu podílet). 2. poradce komise dn. 29. května 1993 doporučila dopracovat program a prokonzultovat ho na příslušných úřadech Tímto úkolem byly pověřeni V. Landa, B. Ilijuk, J. Ornst ve spolupráci s předsedou a tajemníkem Sdružení. A zde nutno důrazně podklotnout, že je právě zvolený nový předseda SČVP MUDr. profesor Vl. Dufek věnoval stálost pozornost činnosti komise a vždy ji účině pomáhal.

Adresát:

1/2002

ročník 12

Pracovní skupina ve spolupráci s důvěrymi lokalit a hlavně v důsledku neúmavné činnosti V. Landy, jenž vytrvale projednával předpokládaná opatření na příslušných ministerstvích a v organizačích, vypracovala „Návrhy k programu adaptace repatriantů z Ukrajiny“, „Úkoly pro uchrenění adaptace předsídelní ze zóny postižené havárií na Černobylské AE (k státnímu programu)“ a dotazník pro získání co nejdopřednější informace o aktuálních problémach krajany.

Avšak dotazníková akce přinesla dost překvapivé výsledky. Respondenti byli asi příliš zdržliví a palivým problémům se vyhýbali. Zdržlivost zpravidla přímo nebo nepřímo ospravedlivovali neochotou požadovat od státu jakési nové výdaje, aby nevpypadali neskrmeně anebo kverulantsky. (V budoucnu se takový postup vyplatí.)

Obdržené odpovědi na dotazník prokazatelně nasvědčovaly, že na úrovni obcí a okresních následků se mohou vyřešit všechny nejdůležitější problémy. A tak souhrnný ucelený projekt adaptačního programu nesestavoval (a vladní mizeresortní orgán nebyl nutný).

Příkladem těchto spolupráce komise se státními orgány je činnost spojená s transferem krajana na Ukrajině zanechaných finančních prostředků (úspor a kompenzace ze státem prevzaté nemovitosti vystěhovalců uložených ve státní správně), které měly být převedeny do nejakkého československého peněžního ústavu na konta předsídelní a - jak potvrdila ukrajinská vláda i předsedové vlády ČR P. Pithartovi při jeho návštěvě Ukrajiny začátkem r. 1992 - v slušném kurzu.

Avšak uplynuly rok a nic nešlo. Nespojekové miliárdové zprávami z dosluhu jsme požadali o osobní setkání s odpovědnými pracovníky ministerstva financí ČR. A díky intervenci V. Landy jsme se 11. 9. 1992 setkali s pracovníkem devízového odboru Ing. M. Habigitem, který z pověření vlády ČR vedl jednání s ukrajinskými úřady. Na setkání Ing. V. Landa a J. Ornst vložily p. Habigtovi stanovisko a požadavky krajana, s kterými on souhlasil, a nebyl jist, že jsou vymožitelné. Ve dnech 13.-16. září 1992 Ing. Habigt podnikl služební cestu do Kyjeva, jejímž cílem bylo další projednání otázky transferu. Konečně se něco pochnulo, ale československá strana měla prodelat obrovskou práci při upřesnění seznámů a údajů v Česku i na Ukrajině, a ministerstvo financí se obrátilo na nás se žádostí o pomoc. Udeřalo jedně správně. My jsme to zvládly rychle a přesně. To byla užitečná spolupráce.

Komise na základě názorů krajanců (Ing. M. Habigt, V. Landa a J. Ornst navštívili několik lokalit) vypracovala „Požadavky předsídelní ze zóny postižené havárií Černobylské AE (k vlastní Ukrajině)“, v nichž především kategoricky

nesouhlasila s navrhovaným kurzem 39 SUR za 1 USD, což by znamenalo, že např. za rodiný doměk by přestěhovalo v ČR mohlo pořídit každú nebo lžúku (to nebezpečí).

Nikdo se netěšil nadějí, že „Požadavky“ zapůsobí jak by měly, ale uvažovalo se, že mají být pro české vládní vyjednávace krajany podporou. A toto účelné myšlení bylo, že se nestane, že obstrukce ukrajinské strany potváží dokončena, až se nade všeim mávne rukou. Ale mladá, energetická úřednice Ing. E. Hroníková, která zaujala místo Ing. Habigta si umínila, že prosadí všechny prostředky, aby Ukrajina vyplnila alespoň předběžné domluvy. Spolupráce s ní byla věcná a účinná. Proběhla další jednání v Kyjevě i v Praze, až konečně 13. června 1993 vláda Ukrajiny do souhlasu s převedením úspor občanů, které v r. 1991 přesídli do ČR. Ministerstvo financí to považovalo za velký úspěch. Úspěch to byl, ale podmínky byly nadiktovány Ukrajinou.

Problém těsně související s adaptací, který po dlouhou dobu trápil krajany, byl problémem státního občanství. Tomuto problému se muselo venovat nejvýše úsilí v činnosti rady, třebaže na usvitu přesídlovací akce nic nevěstilo, že k němu podobněto dojde. Událostí kolem občanství se vyvíjely mnohem dramatici, než kolmo transferu. (Nejhorší na tom je, že tématum všechno bylo způsobeno uměle nebo i záměrně a my jsme byli oběti politiky).

Příloha č. 5 vládního usnesení o přesídlení obsahovala ustanoveny, že přesídlení v rámci humanitární akce mají požadat u zastupitelstvských orgánů SSSR v ČSR o propuštění ze státního svazku SSSR a podat žádost o udělení občanství ČSR, přičemž pětiletou lhůtu trvalou po pobytu v ČSR získají promítají „z důvodu hodných zvláštního zájimu“. Jenže sovětské vydyslavanci žádají den za příjem žádosti o vydání 3000 Kč a nelisivovalo, kdy na odpoji. A než se něco výčítilo, přestal existovat Sovětský svaz.

A pak ruské vydyslavance nás neuznávalo a ukrajinské nebylo.

Vládní přesídlovací tým k této otázce nebyl ihloustejný. 25. května 1992 v Kyjevě proběhlo jednání a ukrajinská strana ujistila, že vytvořily všechny předpoklady pro řešení otázky průpuštění ze státního svazku Ukrajiny. Do Prahy byl vyslá samostatný konzulární pracovník oprávněn přijímat nové žádosti. Ten si ale nevěděl radu a jen věm stále sliboval: „Za 2-3 týdny se všechno vyřasí“. Ta slyby se opakovaly do nekoněnce během mnoha měsíců. Proto komise tuto otázkou vzašla jako jednu z nejdůležitějších uloh. Krajanům bylo vědomo v tom smyslu, že nemusel každý zažít cestu do Prahy a vyslat vlastní slyby. A když komise to podnikala stále a upravě (nejnaléhavěji neúnavný Land). Končeň bylo ustanoven normální diplomatické styky mezi ČSR a Ukrajinou, v Praze se usadili vydyslavenci Ukrajiny p. R. Lubkivský, pojednávala se s ním schůzka, on také všechno sliboval, docela že všechno projedná osobně s prezidentem Ukrajiny L. Kravčukem, jen jaksi odkládal přijímání konkrétních žádostí. Přeče jen v únoru 1993 ukrajinská strana souhlasila s využíváním přesídlenou od Černobylu z ukrajinského občanství.

Ale to bylo skoro nemo. Rozpadla se i ČSR, nabyl platnosti zákon ČR o občanství, jenž neobsahoval bod možného prominutí pětileté čekací lhůty vůči uchazečům jako my. A tak vše nasvědčovalo, že se ještě 3-4 roky na ziskání občanství bude čekat. Zákon je zákon, ten se musí respektovat. Jenže činitelé pověřeni provedením humanitární akce byli optimističtí. V naději, že tanec s ukrajinskou stranou přece musí vzbuzku skončit ve prospěch přesídlení, iniciovali opatření, jež by umožnilo udělení občanství dříve, než po 5 letech čekání. Na jednání mezinárodních resortní porad 11. února 1993 bylo přijato doporučení zpracovat

návrhovou informaci pro iniciativní skupinu poslanců. Samozřejmě krajany uvítali tu iniciativu.

Ale to už krajany čekal podraz, na jaký by si nikdo nepomyšlel. Veden prospečnými křídy mistrostarost České Lipy L. Engel(ODS) v televizním pořadu Co tedy dal. 10. dubna 1993 bezostyšně poléval lepkavou špinou na Českolipsku usidlené krajany a nejen je. Aby zkompromitoval akciovou spol. Svobodná zóna Severní Čechy, používal nejpodlejší prostředky něm nepodloženou pomluvou, že okres Česká Lípa se může stát předkládánem zbrani, narkotik, nebo fakt zvláštního určení, poněvadž s. nějak rychle obdržela majetek Sovětské armády, blízko jsou radiaktivní zdroje a usilují se zde volyňští Česi, ale „nevšichni, kteří se přistěhovali z černobylské oblasti do prostoru Ralsko, jsou volyňští Čechy“.

(Pokračování příště)

Úloha Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátele při reemigraci černobylských krajanů

(Dokončení - referát Ing. J. Hofmana)

Především uveřejněním opravy. Na začátku druhého odstavce zmíněného článku v čísle 10/2001 jsou uvedeni zadavatelé SCVP a redakčním ištěkem vypadli Ing. J. Hofman - omouťováme se!

VZPRAVODALEM číslo 4/1991 byla zveřejněna výzva, z níž vymíjeme:

Český repatriantům z Ukrajiny

Vážení krajané, vaše i naše předky zaváděli osud v minulém století v Ukrainsku, kde vystěhovali všechny usnadňovali vánici návratu do vlasti a po výměně usilovali vzdáti se s novým prostředím v České republice... Nejdří v organizování okázalých akcí, aleso na výzvání a udovádzení běžného předstelského stylu mezi lidmi rodinami, kterí si budou rozumět.

Uprímně vás doma větujeme!

V roce 1990 jsme založili *Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátele*. Jednou z prvních úkolů, který jsme si dali, bylo napomáhat vašemu návratu do vlasti a po výměně usilovat vzdáti se s novým prostředím v České republice... Nejdří v organizování okázalých akcí, aleso na výzvání a udovádzení běžného předstelského stylu mezi lidmi rodinami, kterí si budou rozumět.

...Nabízíme vám členství v Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátele s tím, že po dobu tří let od doby přijetí za členy nebudete platit členské příspěvky a přitom bude rovnoprávný členy. Z připojených příhlášek za členy se dozvete o hlinách členských Sdružení. Pokud s těmito členskými soubory až do našeho člena, předejte výplňné příhlášky členům výboru Sdružení poběžlo vašebo bydliště.

Přejeme vám upřímně, abyste se zde v co možno nejkratší době citili opravdu opravdu. Jménem výboru

Ing. Jiří Hofman, tajemník

Proj. Miroslav Salava, CSc., předseda

Ve formě letáku byl tento spis s příhláškou do SCVP rozváděn mezi všechny místními organizacemi jejich budoucích bydlišť. Bohužel ne vše se vrátilo zpět, aby leták byl rozdaný přímo při této přihlášce. Přestož se celkovo počtu 586 přihlášených rodin se do SCVP přihlásilo plných 560 osob, které do této členského příspěvku a dostávaly jako členský členový ZPRAVODAJ. Naši se však nektěři, když byly získány, kteří uplynuly oněch tří let odmitli být nadále fádnými členy SCVP a od této doby k nim bohužel, přibyly další.

Přán reemigrace a místa usídlení krajany po rok 1991 a později pro roky 1992 a 1993 předstědnicově žádalo a v přestupech údaje zveřejňovalo v občanském Zpravidla. Stejně tak bylo zveřejňováno a díky plnění plánu reemigrace a příjezdy dětí do ČR na ozdravě a jazykové přípravnové pobytu. Zároveň s plánem reemigrace bylo uvažováno měnou všechny těch regionů SCVP, kteří přijali dobrovolný závazek pomáhat černobylským krajanům usídleným v okolí „jejich“ regionu, akci připomínat, podporovat a koordinovat mezi členy SCVP.

Bylo ty:

Miláše Dědovkou spolu s nesmršné obětavými manželi Zemanovými - Litoměřice, Rostislavem Kubistou - Mladá Boleslav, Irenou Malinskou - Praha (lokalita Kopidlno),

Várou Pelcovou a R. Hlaváčkem - Karlovy Vary, Manželé Pečovi - Mariánské Lázně, Manželé Máčovi - Cheb, Jiřinu Kacerovou - Chomutov, Vladimíru Chocholouši - Liberec (později Evžen Silný - Frýdlant), Václavu Blažkovou a Vladimíru Pospíšil - Teplice, RNDr. Petr Novák - Šumperk (svého závazky neplnil). Vladimír Tyrk (později Jiří Pokorný) - Brno, Dobromila Poloková - Zlín.

Ji samozřejmě, že černobylskí krajanové byli zváni na všechna krajská setkání organizovaná v regionech, na bály a vzpomínkové akce. V některých regionech taková setkání obvykle kultury a zájmků vystoupění zpěváků a hudebníků. Do místních úřadů se zapsala žesitela Halima Petruščenkovou z Malinovky, která na dvou krajských setkáních v Chomutově (v r. 1992 a 1993) předvedla krásný solový zpěv českých a ukrajinských písní za doprovodu svého učitele p. Černého z Jirkova.

Dalšími příkladem, za možné jiné, leží uvedení kulturního příkladu, když v roce 1993 připravený podaf uvedený v Milovicích při vernisáži výstavy *Osudy Čechů z Volyně*, instalované v Muzeu B. Hrozného v Lyse u N. Labem. Byl to když dětský pořad českých písni s tančí, který pořádaly Lyse u N. labem a kronikou okolních obcí, seznámily fedulecké místní jednotky na vše věrníš, uvedly v naději. Byla to ukázka, jak po dobu 12 let udržovaly rozvíjet krajany v Malé Zubovické kulturní dědictví, přinesených jejich předky ze staré vlasti.

Nelze ptítom nevpomnout, že v kraji Zájezdu Pospíšil a Václavu Lohinovou České písni z ukrajinské Volyně v celkovém počtu 511 písni jich zavazovali interpreti z Malé Zubovice a z Malinovky celkem 158!

Učebna SCVP po ušitlení

V roce 1993 měla reemigrace černobylských krajanů končit, avšak na Ukrajině se přihlásilo k reemigraci kolem 1600 dalších osob českého původu. Byl zde trvalý tlak kazáckých Čechů, aby po vztahu Polska a Německa jimi historická vlast pomohla odstěhovat se z tohoto prostředí, dnes nepřátelské vůči cizincům. Zdálo se, že reemigrace bude pokračovat.

Cernobylskí krajanové potěbovali kromě méně významných problémů výše uvedený problem státního občanství. Ze všech výše uvedených důvodů tajemník SCVP J. Hofman přišel s iniciativou, aby byla při SCVP založena Komise repatriantů z Ukrainska. Při příležitosti snympozia, pořádaného dne 22. dubna 1992 *Ústavem pro etnografii a folkloristiku ČSVAZ* zafidil pozvání na něj J. Ornsta, B. Iljuková, Václava Vlachu, Gabrialu, St. Tošneru, M. Dědovkovi a V. Pelcovou. Toto iniciativní skupina vyslovila návrh posoudila, shledala ho účelným a vyslovila názory na zaměření Komise.

Po schválení návrhu předstevnictvo SCVP svoulo tajemník na den 27. června 1992 ustavující schůzce Komise, na níž se dostavili všichni pozvaní T. Hajšman z UPF a V. Lojková z MHP, vedoucí 8 regionů SCVP a 20 žádné zvolený členů - představitelé všech lokalit, kdežich se černobylský krajan usídlil. Bylo zvoleno vedení ve složení: B. Iljuk - předseda, J. Ornšt - tajemník, J. Vavřík, Václava Vlachu, Gabriala, St. Tošnera, M. Dědovkovi a V. Pelcovou. Tato iniciativní skupina vyslovila názory na zaměření Komise.

Po schválení návrhu předstevnictvo SCVP svoulo tajemník na den 27. června 1992 ustavující schůzce Komise, na níž se dostavili všichni pozvaní T. Hajšman z UPF a V. Lojková z MHP, vedoucí 8 regionů SCVP a 20 žádné zvolený členů - představitelé všech lokalit, kdežich se černobylský krajan usídlil. Bylo zvoleno vedení ve složení: B. Iljuk - předseda, J. Ornšt - tajemník, J. Vavřík, Václava Vlachu - zástupce Krupky a Ing. Václava Landa - kooptovaný člen předstevnictva SCVP, který přebíral agendu černobylských krajanů od J. Hofmana a který nezavírával výzvu k adaptaci procesu černobylských krajanů.

Komise se stala informačním, intervenčním, uvedovacím a organizačním orgánem černobylských krajanů a podle pořeby v svém jménem pod hlavičkou SCVP obracela i na vládní činitelé Ukrainské a ČR. Názor, prosazovaný některými jejimi členy, že by Komise měla mít vlastní právní subjektivitu, neobstal, protože by musela být registrována jako samostatná občanská organizace a oddělit se tak od SCVP, což by černobylským krajanům bylo spíše na škodu.

Využeholením dosavadní práce Komise je konference a setkání černobylských krajanů v zaří 2001. Bylo to promýšlené, reprezentativní, rozsáhlá akce, užitéčná i z hlediska rýsuje se vžemě informovanosti a snad i s poluprůkopek organizací bývalých zahraničních krajanů (Česi z Kazachstanu, slovenští Rusini - reprezentanti).

O užitečnosti činnosti Komise od jejího založení až do uvedené konference sděl v některém dalším Zpravidla ji nejupovolnější - její předseda a tajemník.

Jiří Hofman, 25. listopadu 2001

5/...a slovo skutkem učiněno jest" můžeme říci po shledání půlhodinového pořadu v České televizi 1, dne 28. října 2001, nazvaného „Domov po deseti letech“ (s podtitulem „Rusáci nebo Češi“), provokující zvýběžek záhadného. Pofad vznikl z iniciativy a dík obětovosti (svoji dovolenou věnovanou organizaci a natáčení pořadu) redaktoru Luboše Petříka z Brna, velkého příznivce a „iskovského podporovatele“ černohorských a volyňských krajánů, který je členem SČVP od r. 1992.

6/ Ve stanovách, přijatých na 3. konferenci SČVP, dne 2. prosince 1997 byl název Komise nahrazen slovem *Rada*. V tomto článku se přidržujeme původního názvu.

Jak si v Čechách vedou naši potomci?

Obracím se na Vás, paní Libuše Chráštovou, jako starostku Městského úřadu ve Františkových Lázních a deceru úspěšného potomka volyňských Čech - pravoslavného faráře ve Frant. Lázních ThDr Jana Křivku. Byl to válečný letec ve druhé světové válce, rodák z významné a pokrokové české vesnice na Volyni - Hulce.

První ročník této zdi: dochovávaly se nejakej volyňské tradice ve Vaši rodině?

Nevim, co si mám pod pojmem volyňské tradice představit. Já Volyňsku používám pro Čechy, kteří jsou mněm vše vlastněněc než ostati. Čili - co se u nás dodržuje, je právě to čestní. Pokud se jedná o takové věci, jaké například jidelníček, tak volyňské karbanátky, holubice a buchtičky se u nás občas vysí. Udržujete nejakej kontakty s někym z rodilého světa?

Jistě. V Hulci zůstala otcova sestra, která, pokud jí to zdravotní stav dovoloval, přijížděla se synem každé dva roky k nám. Naposledy zde byla i se svou vnučkou. I já jsem rodnu vše mělo otev naštívila a setkala se tam s bývalými sousedy. Když je to poměrně dawno, moži si jednotlivá města, o kterých četec výpraví, lèpe představit.

Casto navštíví Františkovy Lázně, abych se pokochal jejich krásou a přejmenou lázeňskou atmosférou.

Co to pro Vás obnáší dělat starostku tak krásného a vlnělého lázeňského města?

Protože Františkovy Lázně jsou mýj domov a jsem jejich patriot, snazím se, aby se nás všechni libilo. Františkovy Lázně vznikly jako lázně a nejvýstíhlou rozdílkou doslyší na přelomu 19. a 20. století. A já se snažím, aby naši potomci mohli říkat, že druhý vrchol rozkvětu této lázní nastal na přelomu 20. a 21. století.

Práce starostky mě někdy zmrází a těžko se vyrábavá s lidskou zlobou a tezv. urazenoj jedničkami. Když vás všecko podáří, nebo někdo ocení práci, která se zde udělála za posledních deset let, na vše spřátněm.

Tedy zejméne ve své významné funkci přicházíte do kontaktu s mnoha známými, věhlasnými lidmi a osobnostmi?

No deňo lázeňského města jezdívali za zdravím a pochodem známí lidé, ať už byli umělci, politici nebo dokonce šlechtici. Nejinak je tomu i dnes. Z našich současných politiků navštívili Františkovy Lázně již několikrát pan prezident Václav Klaus, přemysl Miloš Zeman a minulý předseda vlády Václav Klaus, předsedy senátu Libuše Benesová a mnoho dalších ministrů, postanči a významnými osobnosti. - K nejvýznamnějším setkání došlo v letošním roce, kdy jsem měli tu čest přivítat u nás německého kancléře Gerharda Schrödera a našeho pana premiéra Milose Zemana. Běžně k nám jezdí věhlasní různých zemí, v poslední době zde také probíhala četná setkání podnikatelů atd.

Znají Vaše děti a můžou nejbližších svých předků?

Děti plívou a minulost učiteli znají. Oba myoj synové navštívili Ukrajinu, ale i Hulce, Rovno, Zdolbunov, Český Malin a další hývalé české vesnice. Co byste si přála spolu se svými spolučerovny a občany města ustanovit v nejbližších letech?

Přání je hodně, letos usilují o to, aby se ve Františkových Lázních postál dům s pečovatelskou službou. Bez pomoci státu se však neobejdeme, neboť taková stavba přesahuje naší finanční možnosti. Také musíme věnovat hodně sil a prostředků na ochranu leoparsků, kterou jsou naši největší devizou.

Pani starostko, děkuji Vám za rozhovor a drahocenný čas, který jste volyňskému časopisu Zpravidaj

věnovala a přejí Vám, aby se Vám dařilo plnit všechna Vaše předsevzetí v krásných Františkových Lázních a samozřejmě i ve Vašem soukromém životě! Ať Vaše město nadále vzkvétá a vrací zdraví všem, kteří to potřebují.

Ostatky kladl: Rostislav Hlaváček

Důležité upozornění

Na ČsOL Praha dochází mnoho žádostí vdov, většinou po vojáckých z SSR, o sociální výpomoc bez vyjádření jednot ČsOL.

Upozorňuji, že tiskopisy žádostí většinou informace o dokladech obdrží na svých jednotkách, prostřednictvím kterých budeme tyto žádosti vyfizovat. Bez vyjádření jednot ČsOL nedostanete neprojednáváme.

M. Pánkova, místopředsedkyně sociálně zdravotní komise ČsOL

Vzpomínka na Vánoce a Silvestr 1992

Po velké přípravě a přesídlení z oblasti Černobylu do Osek u Českých jsem zažili tuhle příhodu. Vánoce jsme oslavili dle našeho starého zvyku včítáho na Ukrajinu, v kruhu svých blízkých a přátel. Ale Silvester.

Předem, jsem poslouchal rozhlas, divalo se na pěknou, zábavnou a nerušenou výhledku, ale o půlnoci to začalo. Dlouhobučky, strelbu, rachjetičky se sami tam nám zdalo, že zasratchovali kolomet a vysbouchla bomba.

Tu někdo řekl, že si říkal, že letadla. Tom v okamžiku bylo v bytě ticho jako v hrobě. Součeskou se strachu předváděla parodie zdravotního holíčku. Rukáne si - Něma a zrovna na Silvestr! Děti jsme marny odcítily, že jsou tak spokojeni, že nás bylo 16, tak zase nejákaj sluhu mezi případky překročena nebyla, ale bylo všecko.

Až se při polohy paliva kulometu utíkaly a my se se strachem dívali z okna, co se bude dát. Nedělo se nic - předali jsme i seřádce první silvestrovské oslavu a vítání Nového roku v Českách.

Na Ukrajině jsme neček podobněno na Silvestra nikdy nezažili.

Dle vyprávění oseckých přátel od Černobylu napsal

Vi. Pospíšil, reg. Teplice

ZPRÁVY Z REGIONU...

Region Litoměřice

Jak jsme se rozložili se starým rokem

Na předposlední schůzi výbora SČVP region Litoměřice se zkoumaly též možnosti rozložení se starým rokem. Nemělo by to být něco zvlášť výjimečného, neboť prostory kanceláře mnoho možností neposkytuje, a tak vedoucí reg. Josef Kožák prohlašil, že se o něco s týmem aktivistik postará. Zase se už podstatně částečně.

Na poslední schůzi výbora v tomto roce 10. 12. 2001, kdy se program schůze chýlil k konci, začala Anička Holbová servirovat každému na tácku s ubrouskem a chlebem dva velké, kypře, slájcí teplovi a vůni domova karbanátky. Ne nejákaj „McDonaldovy hambugery“, ale právě volyňské české karbanátky (u nás jsme jim křikli kotlety), usmažené doma u Kožáka těsně před odjezdem na schůzi, aby byly pekně teplo, ne a sladkokysely ukurkami, které byly na téckách plno, chutnaly výborně.

Samořejmě, že stoly byly již předem slavnostně upraveny, dominovaly tu pláty rámců s domácími výročními pečivem. Vino a káva - to bylo samozřejmé, ale nebylo to správně volyňské pohōšení, kdyby se k těm karbanátkám nenaléhalo pro zdraví něco osťeství. Krajan Kožák tedy našel do malých slinčíků čistou vodu. Jíž při prvni přítluknutí a ochutnání prvního loku jsem ucítila náhle vůni volyňského domova. A taky musím trochu odobrat.

Když jsem to v pátek v roce 1946 ještě hospodařila na zemědělské usedlosti, než přijeli z Volyně rodice, byla ten rok velká úroda veskářského ovoce. Nebyl tedy možné, aby se vše vysklidit a zužitkovat. Prostře Švestky, co spadly pod stromy, jsem dle rádce zkušených hospodářů napěchalové do padášti litrového sudu o pivu a přikryt hadrem nechala stát u komory s tem, že je později stejně asi pro nedostatek času vyhodit. Jenže sud se za nejákaj čas začal neodbytně připomínat epéjel vůni alkoholu. A bylo tedy rozhodnuto. Takovou hodnotu, která sloužila i jako platiště, nebylo možno nechat

vypřechat do vzduchu. Chtě-nechte jsem tedy začala pálit samohonku. Pomoci skleněným aparátu, dovezeného z Volyně, jsem dle částečně ziskaných vědomostí od tatinka vařila v pářku na brombrý fermentující řestky a ziskanou tekutinu pak tříkat pětadvácká skleněnými trubičkami s chlázením, až z toho vytékala čistá silná vonná slivovicka. Zapálila na lžicí výhodně do kapky.

Odběr jsem musela proto, abych zdvídvala, proč mi Kozákova „vodka čistá“ připomněla domov. On totiž krajan Kozák potom prozradil, že ji tak pánil sám a sice z měrníkových kompotů, které u nich nestáčili zkoumavat. Byla výborná a vonela domovem.

Takže jsem tedy připjala jednonu do ušpašného starý rok, potom na zdar nového roka a do fréteč všechno dobrého. „Na zdrovorve?“ A to už by nám bylo stačilo, ale láhev ještě nebyla dopota... tak krajan Kožák v butulkou v ruce obcházel stoly a mile vlemovavým způsobem nabízel jednu čest „čut“ - do lat. „Tak dobře, tomu čut“ nebylo že odolat. A ještě několikrát dokola čut, že nás bylo 16, tak zase nejákaj sluhu vezmává, že nás bylo 16, tak zase nejákaj sluhu mezi případky překročena nebyla, ale bylo všecko.

A v povznesené náladě se vybavovaly nejprávější vzpomínky na dívčinu minulou, kdy se vzpomínalo i na výroškou hovorovou specifickou, to znamená český, polsky, rusky či ukrajinsky, používanou právě takto výjimečných příležitostí. Mimo jiné se začaly zpívat i ty naše „plávky, volyňské evertinky“ (jako, „Góralu, czty ci nie za!“) „Reve to stehe Dnipro říškoří“, či zádušníví písni z cyklu „Večery pod Moskvou“ a další krásné melodičky písni, jež jsou tak méně než by turkycí rytmu dnešní, většinou západní produkce, kde se řídká uslyší také krásná melodie. Reportář byl široký, jen škoda, že kvůli doprávě domu bylo nutno totež milé prostředí postupně opouštět.

Každopádně záměr iniciátorů a těch, kteří jej realizovali - ovzdušnit a zpřjemnit poslední schůzku v roce - se velmi podařil a nezůjáznil, než jsem vyjádřit upřímně poděkování.

V. Suchopárová

Region Praha

České schůzky regionu Praha v r. 2002 se budou konat:

30. ledna, 27. února, 27. března, 24. dubna, 29. května, 26. června, 25. září, 30. října, 27. listopadu a výjimečně v pondělí 30. prosince. Ostatní schůzky jsou vždy v poslední středu měsíce od 14.00 hod. v hotelu Legie, IV. posch.

Vedenou regionu Irena Malinská

Masopustní večírek

Dne 15. února t. r. od 16.00 hod. se bude konat jubilejní již desátý Masopustní večírek v hotelu Juliska, Praha 6, Pod Juliskou 7, metrem „A“ na konečnou, Národní náměstí - přestup na tramv. č. 20, eventuálně 25 opět na konečnou. Pro přespání máme možnost zastavit ubytování na přízemí na výběr, ubytování zařízení záleží nejdříve do 5. února a uvedět v příslušné, zdejší nejdříve do 5. února, všechny naše členy a přátel z jiných regionů. Příslušní poslouží na adresu: Irena Malinská, U Lužického semináře 19, 118 00 Praha 1 - Malá Strana, č. tel. 02/57 53 23 60. Těšíme se na Vaši účast!

Za region Praha Irena Malinská

Region Brno

Celestini setkání krajánů a jejich přátele se bude konat 18. května roku 2002.

Sezkaři se konají k 5. květnu okounění reemigrace v Olomouci.

Místo konání: Brno, Žabovřesky, hotel „Kozák“ Program: 9.00-10.00 - Vítání hostů
10.00 - slavnostní zažádání.

Vstupné, oběd, večeře - 250 Kč na osobu. Otevřeno do 24.00 hod. Své adresy a úhradu (i spojené zájezdy) poslat na adresu:

*pi.Marie Dolečková, Mikulovská 9, Brno 628 00
Příslušky a lhůtu nákladů na setkání zašlete do konce dubna 2002.*

O levné ubytování volejte na číslo 05 48 53 48 89 - Kučera.

Za výbor regionu zve.J. Kučera.

Region Karlovy Vary

Upozornění členům, přstěnám a hostům:

V lednu 2002 - poslední sobotu v měsíci - od 9 hodin se bude konat slavnostní beseda v klubu důchodců v K. Varech-Stří Roli. Ulice Závodu Míru, zastávka autobusu na Starou Rolu se jmenuje Krátká.

Během roku 2002 se budou konat besedy vždy každou poslední sobotu v měsíci na uvedeném místě. Během prázdnin a svátků se besedy nekonají.

Véra Pelcová

Dopisy čtenářů

Vážená paní,

v našem časopisu Zpravodaj č. 10 bylo ve zprávě Severoamerického regionu uvedeno, že Jiří Prokopek daroval na naš Fond 25 CAD. Zfajnej se jedná o mého spolužáka, který v roce 1948 odešel z Prahy do zahraničí, snad do Ameriky - a od té doby nemám o něm žádné zprávy.

Prosím touto cestou, zdál-li někdo jeho adresu, o její zaslání na adresu: Ing. Bohuslav Kováček, Horšovský Týn 346/1, Masarykova 60

B. Kováček

Vážená paní redaktorko, jmenuji se Miroslav Liška, bydlím v Libině, okr. Šumperk. (Zde jsem se v roce 1949 narodil) Radice pocházejí z obce Podlíska - rovenská oblast - odtud reemigrovali zpět do vlasti svých předků v r. 1947. Současně s nimi a myslou sourozenci reemigrovali i mladší dědeček Jan Liška, nar. 25. 1. 1852 v Dobřívě-Troškavě na Rychnovsku. Ve svých 16 letech odešel s rodinou na Volysí a stál se po 80 letech vrástit do vlasti. Dne 15. 12. 2001 tomu bylo 50 let, co dedeček zemřel - téměř ve stejotech. Jistě patří mezi nejstarší volyšské Čechy. 25. 1. 2002 vpomněme jeho nedožitých stopadesátin. 23. 1. vzpomeneme patnáctého výročí úmrtí měho otce, který zemřel 23. 1. 1987. Byl příslušníkem Čs. armádního sboru, též se raněn v Dukelském průsmyku. Uveřejněte laskavě různé vzpomínky. Miroslav Liška

Kašparová, 5. 2. - 75 let, Vidovle. Halina Gažincová, 5. 2. - 65 let, Zátec. Rostislav Dlouhý, 7. 2. - 70 let, Holedeč. Marie Kočínová, 18. 2. - 75 let, Zátec. Anna Tyrmerová, 21. 3. - 60 let, Podbořany. Luba Ditzicová, 22. 2. - 80 let, Louňov. Olga Malhašová, 24. 2. - 75 let, Dolní Jelení Hůrky. Olga Malhašová, 24. 2. - 75 let, Trženice. Luboš Balogový, 25. 2. - 70 let, Podbořany. Václav Vich, 3. 3. - 80 let, Louňov. Emilia Kazlovská, 4. 3. - 70 let, Most. Marie Lazarová, 5. 3. - 70 let, Most. Josef Zajíček, 13. 3. - 75 let, Vlkovice. Anna Šebková, 18. 3. - 80 let, Radíčev. Cajller Josef, 24. 3. - 75 let, Želeč. Alexandr Všetečka, 25. 3. - 75 let, Žatec.

Všem jubilantům a také ostatním členům našeho regionu přejeme do tohoto nového roku mnoho zdraví, štěstí a spokojnosti. Rovněž bych ráda popřala redakci našeho Zpravodaje mnoho pevného zdraví a článku v jejich nelehké práci, za což jim srdečně děkuju. Kamila Ondrová

Region Mohelnice

V první polovině roku 2002 se dožívají hezkého jubilea tito členové:

Jing Jiříku Chodzbovou, nyní Mohelnice, 1. 1. - 65 let, Antonín Boháč v Libánově, nyní Úsov, 2. 2. - 89 let, Helena Mačáková z Hlinska, nyní Jakubovice, 16. 2. - 70 let, Jaromír Holásek z Dorostaje, nyní Vlachov, 3. 5. - 88 let, Antonie Sanová z Dorostaje, nyní Vlachov, 15. 4. - 90 let, Lenka Krátká z Omelan, nyní Ústí n. Orlici, 16. 5. - 70 let, Emilia Líšťák z Omelan, nyní Dětřichov, 5. 6. - 70 let.

Všem jubilantům blahoželám a do dalších let přejeme mnoho zdraví a životní pohody.

Za region Libuše Machovská

Region Karlovy Vary

Náš jubilant v prvním čtvrtletí 2002

Bouzová Marie z Ulanovky, bytem v K. Varech-Rusnicí se 14. 1. dožívá 70 let. Cecília Jaroslav, bytem v Bečově n. t. 1. 10. 3. dožívá 75 let. Hudeček Josef z Volkova, bytem v Ostrově n. o. 3. 13. dožívá 70 let. Jindřich Zimánek z Šelenčiny, bytem ve Vojkovickách, bytem v K. Varech se 17. 3. dožívá 75 let. Randová Raisa z Rovna bytem v K. Varech se 24. 3. dožívá 70 let.

Všem jubilantům přejeme hodně zdraví, štěstí a spokojený život do dalších let.

Za region Véra Pelcová.

Region Moravský Krumlov

Svého významného jubilea se dožívají:

14. 1. Ludmila Poláková roz. Cymbálová z Nivy Hubinské, byt. Lednice - 80 let - 1. 2. Alžběta Žvárová roz. Maryšková z Ostrava, byt. Damnice - 75 let - 10. 2. Emilie Hejtová, roz. Kožáková z Novosedly - 80 let - 10. 2. Viktor Haken ze Skleně (Drav) - 65 let, byt. Mr. Krumlov, 27. 2. Libuše Bauerová roz. Kyselková z Vilémovu, byt. Olbramovice - 70 let.

Jubilantům do dalších let přejeme dobré zdraví a osobní spokojenosť.

Za výbor regionu Mgr. St. Kounková

Region Žatec

V 1. čtvrtletí se dožívají významného jubilea tito naši členové:

Maria Hrbecová, 1. 1. - 75 let, Zátec. Radislav Vodrážka, 1. 1. - 75 let, Louny. Helena Svobodová, 4. 1. - 75 let, Slatenina. Nina Zádorská, 7. 1. - 60 let, Loučná. František Dumovský, 11. 1. - 80 let, Malá Černoc. Helena Polcarová, 12. 1. - 70 let, Lipno. Věra Nechmáčková, 13. 1. - 65 let, Karlovy Vary. Věra Kettnerová, 14. 1. - 75 let, Přeštice. Ladislav Krasmostrovský, 17. 1. - 75 let, Plzeň. Božena Vávrová, 21. 1. - 70 let, Plzeň. Vladimíra Junk, 22. 1. - 65 let, Zátec. Antonín Cupálová, 28. 1. - 80 let, Strojetice. Ing. Václav Kubelka, 3. 2. - 65 let, Vrouble, Anna

Region Cheb

Chebský region blahoželá svým členům, kteří v prvním čtvrtletí r. 2002 oslaví svá životní výročí:

1. ledna - 70 let - Marie Beránková z Turkoví, bytem F. Lázně 21. 1. - 50 let - Marie Campbellová, bydliště Černošín. 8. 2. - 65 let - Václav Vyskočil, bytem Aš. 4. 2. - 65 let - Marie Hořefreitová ze Strávka, bytem Chýšky. 15. 2. - 60 let - Adela Šrámková z Dědové Hory, bytem Aš. 28. 2. - 82 let - Antonie Stolarová z Počájetí, bytem F. Lázně 1. 2. - 60 let - Marie Mansfeldová z Klemente, bytem Protivín. 12. 3. - 70 let - Slávka Machová z Dlouhého Újezdu, bytem Ch. 21. 3. - 80 let - Emilia Pečová z Lucka, bytem Mariánské Lázně. 28. 3. - 91 let - Alexandr Klouček z Bludova, bytem Aš.

Přejeme všechny zdraví, životní pohodu a hodně spokojených let.

Jménem všech členů chebského regionu

Ludmila Máčová z Liberce Pancířová

Region Rakovník

Pani Emilia Dědková, rozená Žádáská z Českých Novin, nyní bytem v Kourové se dožívá 80 let.

Dalších let hodně zdraví a spokojenosť přeje za region Rakovník

L. Růžičková a E. Rotková

Všem jubilantům blahoželá i redakce Zpravodaje.

NAŠE ŘÁDY OPUSTILI...

Region Karlovy Vary

Po dlouhé, těžké nemoci odešel na věčnost kraján, nás člen, vážený pan Josef Kolář, kovář z Tuchořic, kterého pro nemoc vozili krajané a jeho dceru pravidelně na naši besedu. Byl to milý, velice slušný člověk. Touto cestou projevujeme upřímnou soustrast jeho velké rodině. Budeme vzpomínat.

Dne 7. prosince zemřel po krátké nemoci ve věku 95 let pan Vladimír Rajchert.

Upřímnou soustrast za region projevuje všechny pozůstatky

Véra Pelcová

Region Rakovník

V měsíci listopadu zemřela v požehnaném věku 97 let pan Olga Urbanová, rezervní Brádov z Hrošefeld, která pocházela z Hučé České. Všem pozůstatkům vyjadřujeme upřímnou soustrast.

Za region L. Růžičková a E. Rotková

Region Chomutov

1. prosince m. r. zemřela po těžké nemoci členka našeho regionu ve věku nedožitých 76 let pan Marie Zemanová z obce Ploska na Polyni, v. Chomutov. Upřímnou soustrast za reg. vyjadřuje Jiřina Kačerová a Alexander Hloušek

Region Žatec

Oznamujeme smutnou zprávu krajanům a rodákům z Českých Novin, že náhle a těžce zemřel dne 19. listopadu Josef Mařík zemřel před rokem v 70 letech, rodák z Hulce, a starší bratr Václav Mařík zemřel letos v lednu po těžké nemoci. Budíž jimi země lehká a pozůstatkům rodinám upřímnou soustrast projevuje

Kamila Ondrová

Region Mohelnice

V uplynulých měsících nás opustili titlo naši členové: 24. 10. 2001 Josef Slanina, rodák z Nivy Hubinské, byt. Lanškroun - ve věku 86 let. 30. 10. Marie Kostková, rodácká z Teremna, byt. Lanškroun, ve věku 73 let.

Výbor regionu projevuje tímto pozůstatkům upřímnou soustrast.

Za reg. Libuše Machovská

Region Praha

Dne 21. listopadu zemřel ve věku 78 let člen pražského regionu pan Antonín Tomášek, nar. v Krupé-Hranice, bytem v Kladně.

Upřímnou soustrast za region projevuje ved. regionu I. Malinská

Všem pozůstatkům projevuje svou účast i redakce Zpravodaje

DARY došlé na konto
SDRUŽENÍ prosinec 2001

Marie a Jaroslav Stanislavský, Polepy - 300 Kč.

Region Svitavy: Miroslav Krejčej, Ujezdec - 170 Kč.

Region Praha: Jana Oortová, Praha - 100 Kč, Vladimír Hlaváček, Praha - 70 Kč, Marie Vrátnová, Mimoň - 200 Kč, Daria Mášová, Praha - 20 Kč, Karel Rostislav Kauffman, Náhod - 100 Kč a Irena Zatovákuhová, Praha - 100 Kč.

Region Moravský Krumlov: p. Nosek, Janovice - 100 Kč.

Region Severomoravský, obvod Opava: Ludmila Čechová - 100 Kč, Vlasta Fábiánová - 100 Kč, Věra Křetínská - 100 Kč, Josef Kajer - 100 Kč, Anna Klimková - 100 Kč, Emilia Krejčej - 100 Kč, Václav Krejčí - 100 Kč, Dr. Jiří Křivý - 100 Kč, Bohumil Fermán - 50 Kč, Irene Rožáková - 50 Kč, Irena Trupová - 100 Kč, Milada Žemanová - 50 Kč, Alexandr Šimán - 50 Kč a Ema Šimánová - 50 Kč.

Václav Puček - 200 Kč. (Banku uvedeně jméno. Prosíme děkovat aby své jméno upřesnil. Děkuje redakce.)

Všem darcům ze srdeč děkujeme!

ze, že tento údaj budeme uvádět v každém čísle Zpravodaje. Název konta: Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel, Praha. Číslo konta: 00000-1937591389/0800. Číslo spotřebitele: 49. Příslušná 29. Praha 8. Prosíme čtenáře, aby nás neupomnali o zveřejnění daným mužeměm uvereným teprovo po odběru účetního dokladu!

Krajané! Neopissejte v žádém případě nařízení redakce! Díky za pochopení.

Záležitost týkající se evidence členů - změny adres, přihlášky nových členů - ukončení členství a veškeré dotazy toho se týkající zasílejte na adresu prof. MUDr. Vladimíra Dufek, Na Hřebenbach 20, 150 00 Praha 5

Tížák: Zpravodají Václav Dřženři Čechů z Volyně a jejich přátel po potřebě svých členů. Za obsahovou náplň článků odpovídají jejich autoři. Vychází jako občasník. Šéfredaktor: Vára Latzelová. Přispěvatel je honorován, nevyžádána rukopisy se nevracejí. Přispěvatky zasílejte do 3. každého měsíce

na adresu: Vára Latzelová, Slapská 1910/6, 100 00 Praha 10. Podávání novinových zápisů povolení Česká pošta, s.p., odesítlým žádostem Praha č.j. nov.

Tiskne: NEOSEPT-Praha, Nečkoviana 17, Praha 2

5400/95 ze dne 8. 8. 1995. Toto číslo vyšlo: 20. 01. 2002